

V Bruseli 4. 7. 2016
COM(2016) 438 final

**SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU**

**o uplatňovaní právneho rámca upravujúceho oblasť spotrebiteľských balení: smerníc
75/107/EHS, 76/211/EHS a 2007/45/ES**

{SWD(2016) 219 final}

1. ÚVOD

Táto správa sa týka hodnotenia troch smerníc, ktoré tvoria právny rámec upravujúci oblasť spotrebiteľských balení:

- smernice 75/107/EHS¹ o fľašiach používaných ako odmerné nádoby, ktorá umožňuje voľný obeh fliaš označených značkou „3“;
- smernice 76/211/EHS² o plnení určitých spotrebiteľsky balených výrobkov podľa hmotnosti alebo objemu, ktorá sa týka množstva uvedeného na spotrebiteľsky balených výrobkoch a zaručuje voľný obeh spotrebiteľských balení označených značkou „e“, a
- smernice 2007/45/ES³ o menovitých množstvách spotrebiteľsky balených výrobkov, ktorou sa členským štátom zakazuje, aby regulovali balenia alebo fľaše s veľkosťou do 10 litrov alebo 10 kilogramov a stanovujú sa veľkosti balení v prípade vín a liehovín, ktoré sa musia v EÚ povinne dodržiavať; táto smernica sa uplatňuje na všetky spotrebiteľsky balené výrobky.

V článku 9 ods. 1 smernice 2007/45/ES sa od Komisie vyžaduje, aby Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru predložila správu o uplatňovaní danej smernice a jej účinkoch. Vzhľadom na to, že tieto tri smernice navzájom úzko súvisia, bolo v roku 2014 prijaté rozhodnutie, že by sa pri tejto príležitosti malo v rámci programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT) Komisie zhodnotiť uplatňovanie a plnenie určeného účelu týchto smerníc ako jedného balíka⁴.

Smernica 75/107/EHS nebola nikdy predmetom hodnotenia. Smernica 76/211/EHS bola hodnotená v roku 2005. Smernica 2007/45/ES bola prijatá v nadväznosti na hodnotenie smerníc 75/106/EHS a 80/232/EHS, ktoré zrušila.

2. VEĽKOSŤ TRHU

V súvislosti so spotrebiteľskými baleniami sa v celej EÚ dosahuje obrat cca 170 mld. EUR a ich pridaná hodnota predstavuje približne 34 mld. EUR. V hlavných odvetviach, v ktorých sa spotrebiteľské balenia využívajú (výroba potravín a nápojov, krmiva pre domáce zvieratá, chemických látok, farieb a hnojív, detergentov, kozmetických výrobkov a sklenených fliaš), to predstavuje 12 % celkovej pridanej hodnoty, čo zodpovedá 0,3 % HDP EÚ. V týchto odvetviach pôsobí približne 300 000 spoločností, pričom väčšinu z nich tvoria malé a stredné podniky (MSP) s priemerným počtom 17,7 zamestnancov. V rámci týchto odvetví sa podľa

¹ Smernica Rady 75/107/EHS z 19. decembra 1974 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa fliaš používaných ako odmerné nádoby.

² Smernica Rady 76/211/EHS z 20. januára 1976 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa plnenia určitých spotrebiteľsky balených výrobkov podľa hmotnosti alebo objemu.

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/45/ES z 5. septembra 2007, ktorou sa stanovujú pravidlá pre menovité množstvá spotrebiteľsky balených výrobkov, zrušujú sa smernice Rady 75/106/EHS a 80/232/EHS a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 76/211/EHS.

⁴ COM(2014) 368 a SWD(2014) 192.

odhadov spotrebiteľským baleniam na plný pracovný čas venuje 640 000 pracovníkov, čo predstavuje 0,3 % zamestnanosti v EÚ.

3. HODNOTENÉ SMERNICE

Cieľom uvedených troch smerníc je umožniť voľný obeh spotrebiteľsky balených výrobkov, čím prispievajú k rastu trhu a konkurencieschopnosti priemyslu EÚ. Koordinovaným dohľadom nad trhom sa zabezpečuje, aby kupujúci dostali množstvo, ktoré je uvedené na obale, a tým sa prispieva k spokojnosti spotrebiteľov. Dereguláciou veľkostí sa zlepšili možnosti výberu pre spotrebiteľov, zatiaľ čo v prípade vín a liehovín chráni výnimka z presne určených veľkostí balení platných pre EÚ malé a stredné podniky pred nadmerným dopytom po iných veľkostiach fliaš, čím sa zlepšuje hospodárska súťaž.

Smernica 75/107/EHS sa týka odmerných nádob pre (alkoholické) nápoje. Stanovuje „nepovinnú harmonizáciu“, tzn. že výrobcovia sa môžu rozhodnúť, či ju budú uplatňovať, alebo nie. Od výrobcov smernica vyžaduje, aby sa vopred zaregistrovali na príslušných orgánoch, stanovuje povinnosti, pokiaľ ide o presnosť a označovanie, a orgánom dohľadu nad trhom poskytuje štatistický postup na skúšanie obsahu fľaše. Zaručuje voľný obeh fliaš označených obráteným „E“ (značka „3“) a vo veľkej miere sa využíva v prípade sklenených fliaš a zaváracích pohárov.

Smernica 76/211/EHS sa týka množstiev uvedených na spotrebiteľsky balených výrobkoch, ktoré sa nebalia v prítomnosti spotrebiteľa. Takisto stanovuje „nepovinnú harmonizáciu“, keďže baliareň/dovozca si zvolí, či ju bude alebo nebude uplatňovať. Stanovuje povinnosti, pokiaľ ide o presnosť a označovanie, a orgánom dohľadu nad trhom poskytuje štatistický postup na skúšanie množstva v spotrebiteľských baleniach. Zaručuje voľný obeh spotrebiteľských balení označených značkou „e“ a vo veľkej miere sa využíva v prípade balení a fliaš predávaných vo veľkopredajniach a obchodoch pre domácich majstrov.

Smernicou 2007/45/ES sa členským štátom zakazuje regulovať balenia/flaše s veľkosťou do 10 litrov alebo 10 kilogramov a stanovujú sa veľkosti bežne predávaných objemov vín a liehovín, ktoré sa musia v EÚ povinne dodržiavať. Obdobie, v ktorom bolo možné postupne zrušiť vnútroštátne predpisy týkajúce sa veľkosti balení/fliaš určitých výrobkov, sa skončilo v roku 2013.

4. HODNOTENIE

Komisia poverila hodnotením uplatňovania smerníc externého dodávateľa, ktorý vypracoval štúdiu⁵ na základe:

- rozhovorov so širokou škálou zainteresovaných strán (spotrebiteľských organizácií, priemyselných združení a vnútroštátnych orgánov);
- verejnej konzultácie online;

⁵ [http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/legal-metrology/index_en.htm]

- cieleného prieskumu jednotlivých spotrebiteľov, podnikov a odborníkov a
- zberu a analýzy už dostupných informácií.

Pri hodnotení sa uplatnili štandardné hodnotiace kritériá Komisie: účinnosť, efektívnosť, koherentnosť, relevantnosť a pridaná hodnota pre EÚ.

Sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie⁶ vychádza z hodnotenia vypracovaného konzultantom, pričom útvary Komisie v ňom dospeli k záveru, že súčasný právny rámec má v rámci výrobného odvetvia a medzi vnútroštátnymi orgánmi širokú podporu a je pre spotrebiteľov prijateľný. Uvedené smernice podporujú vnútorný trh, pretože napomáhajú hospodárskej súťaži v odvetví spotrebiteľských balení tým, že poskytujú komplexný právny rámec a základ pre administratívnu spoluprácu. Zvýšili tiež dôveru medzi orgánmi dohľadu nad trhom.

Skutočnosť, že používanie odmerných nádob (označených značkou „3“) a presne určených veľkostí spotrebiteľských balení (označených značkou „e“) je dobrovoľné, znamená, že podniky si môžu zvoliť, čo je z hľadiska ich potrieb najvhodnejšie. Mnohé malé podniky, ktoré vyrábajú predovšetkým pre svoj domáci trh, vysoko hodnotia vzájomné uznávanie, ktoré vstupuje do hry v oblastiach, v ktorých sa uvedené smernice neuplatňujú.

Povinný charakter smernice o veľkosti balení zaručuje slobodný výber, pričom táto smernica viedla k diverzifikácii veľkosti balení. V prípade vín a liehovín chránia presne určené veľkosti platné pre EÚ malé a stredné podniky, ktoré nemajú dostatočnú trhovú silu. Postupné rušenie vnútroštátnych predpisov nespôsobilo problémy.

Všetky členské štáty uvedené smernice transponovali a v plnej miere ich vykonávajú. Rozdiely vo vykonávaní smerníc v jednotlivých členských štátoch sú verejne zdokumentované; týkajú sa postupov administratívnej a výrobnnej kontroly, ktoré nevedú k odlišným výsledkom, pokiaľ ide o harmonizované výrobky uvádzané na trh.

Z hodnotenia vyplynulo, že všetky tri smernice sú naďalej relevantné a sú vo všeobecnosti považované za efektívne a účinné, so značnou pridanou hodnotou pre všetky skupiny zainteresovaných strán (spotrebiteľov, výrobné odvetvie a vnútroštátne orgány). Žiadna z nich nespôsobuje významné administratívne náklady alebo náklady na dosiahnutie súladu. Považujú sa za prínosné, pretože prispievajú k ochrane spotrebiteľa, posilňujú konkurencieschopnosť a podporujú jednotný trh. Sú tiež v súlade s ďalšími právnymi predpismi EÚ a vnútroštátnymi právnymi predpismi a dopĺňajú ich. Vďaka tomu majú širokú podporu všetkých skupín zainteresovaných strán. Komisia súhlasí so záverom konzultanta, že smernice plnia určený účel a nevyžadujú si zásadnú reformu.

Popri tomto priaznivom celkovom hodnotení bolo identifikovaných niekoľko technických problémov špecifických pre toto odvetvie, ktoré sa týkajú výrobkov predávaných na dĺžku, plochu alebo kusy, sušenej hmotnosti, definícií väčších výrobných dávok, ustanovení

⁶ [SWD 2016/219].

o rýchlosti výroby a odbere vzoriek, viskózných výrobkov podľa hmotnosti alebo objemu a obalov zahrnutých do spotrebiteľských balení. Niektoré z týchto otázok nepatria do rozsahu pôsobnosti uvedených smerníc, ďalšie nie sú stále vyriešené na medzinárodnej úrovni.

5. ZÁVERY A NÁSLEDNÉ ČINNOSTI

Z hodnotenia vyplynulo, že právny rámec EÚ upravujúci oblasť spotrebiteľských balení plní určený účel a že smernice sú účinné, efektívne, relevantné, sú v súlade s ostatnými politikami EÚ a prinášajú pridanú hodnotu pre EÚ. Hoci podľa Komisie nie je potrebné navrhnuť zmeny smerníc, prediskutuje výsledky hodnotenia so zainteresovanými stranami a bude sa nimi ďalej zaoberať s cieľom zlepšiť uplatňovanie smerníc.

Vzhľadom na rozdiely vo vykonávaní smerníc v jednotlivých členských štátoch sa Komisia bude takisto usilovať podporiť výmenu osvedčených postupov medzi zainteresovanými stranami a vypracovať usmernenia.

S cieľom podporiť účinnosť dohľadu nad trhom, najmä nad dovozom, sa v súlade s nariadením (ES) č. 765/2008 zintenzívni administratívna spolupráca v súvislosti so smernicami, a to prostredníctvom finančnej podpory EÚ pre stretnutia príslušných orgánov.

Komisia prediskutuje vznesené otázky týkajúce sa technických aspektov a príslušných medzinárodných noriem so zainteresovanými stranami a prijme vhodné opatrenia, napr. vypracuje usmernenia.

V záujme zvýšenia informovanosti spotrebiteľov Komisia poskytne viac informácií o význame značky „3“ a značky „e“.